

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ

Український мовно-літературний факультет імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка
Кафедра світової літератури
Кафедра теорії і практики англійської мови

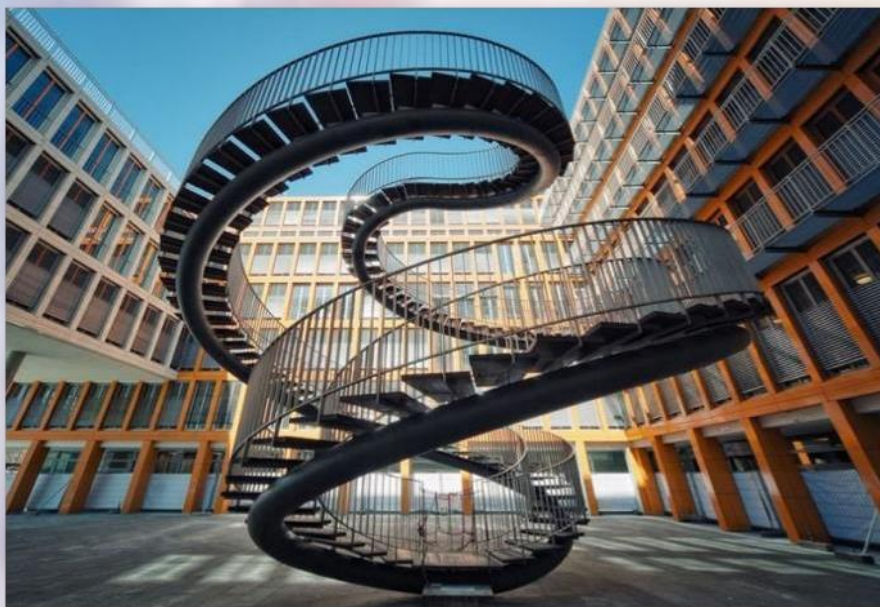
«ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ В МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ – ІНДИВІД І СОЦІАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ»

**Лінгвістика. Літературознавство. Методика викладання мови і
літератури. Міждисциплінарні дослідження
(психологія, соціологія, історія, політологія, філософія)**

ТЕЗИ

Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю

(9 квітня 2020 року)

Харків – 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

Український мовно-літературний факультет імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка
Кафедра світової літератури
Кафедра теорії і практики англійської мови

**«ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ В МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ –
ІНДИВІД І СОЦІАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ»**

**Лінгвістика. Літературознавство. Методика викладання мови і літератури.
Міждисциплінарні дослідження
(психологія, соціологія, історія, політологія, філософія)**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю

(9 квітня 2020 року)

Харків – 2020

УДК 80:17.022.1

ББК 80

Ц 65

Організатори конференції – кафедра світової літератури, кафедра теорії і практики англійської мови ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Голова оргкомітету конференції –

Ю.Д. Бойчук – проректор з наукової роботи, доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України

Науковий керівник конференц-проекту –

С.К. Криворучко – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри світової літератури, координатор з наукової роботи українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка

Члени оргкомітету:

Л.В. Гармаш – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри світової літератури;

К.Ю. Голобородько – доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка;

І.І. Дорошко – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри психології;

С.Т. Золотухіна – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи;

І.І. Костікова – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і практики англійської мови;

А.Г. Козлова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури;

М.М. Журенко – кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри світової літератури;

І.В. Разуменко – кандидат філологічних наук, професор кафедри світової літератури

Секретарі: О.О. Атанова, Л.О. Корнієнко, Т.М. Тихоненко, В.К. Четверик

«Ціннісні орієнтири в мистецькому просторі – індивід і соціальний контекст»: Програма і тези доповідей Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю (9 квітня 2020 року). Харків. ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 106 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (Протокол № 2 від 11.03.2020)

Тези доповідей конференції, основними темами якої є обговорення системи художніх інтересів письменників / носіїв мови, які впливають на інтелектуальні, моральні, емоційні пласти ідей, конфліктів, героїв / мовленнєвих актів та формують **ціннісні орієнтири** авторів, напрямів, спільноти. На засадах психологічної та аналітичної інтерпретації автори звертають увагу на внутрішні конфлікти героїв у обставинах, що формують варіативність психодрами. Це дозволяє встановити процеси засвоєння / заперечення норм культури, соціальних цінностей персонажів, що висвітлюють вплив спільноти на психіку індивіда, його рефлексію і дозволяють вибрати типи дій суб'єкта / об'єкта у мові, літературі, кіно, мистецтві, психології, соціології, педагогіці, методиці.

Для науковців, викладачів, докторантів, аспірантів, студентів гуманітарних закладів вищої освіти та вчителів загальноосвітніх шкіл.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ЗМІСТ

Alsultan Marharyta INTERCULTURAL COMPETENCE IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING.....	9
Al-Sulaimaan Misbah M.D., Lubna M. Khoshaba A BIRD'S EYE VIEW OF THE NOTION OF TRANSLATION.....	10
Анісімова Н.П. ХУДОЖНІ МОДЕЛІ ЕКЗИСТЕНЦІАЛУ СВОБОДИ В МЕТАФІЗИЧНІЙ ЛІРИЦІ ТАРАСА ФЕДЮКА.....	11
Атаманчук В.П. ДРАМАТИЧНИЙ КОНФЛІКТ ЯК ПОКАЗНИК МОДЕЛЮВАННЯ ФІКЦІЙНОЇ СВІДОМОСТІ ПЕРСОНАЖА У ТРАГЕДІЇ І. ДНІПРОВСЬКОГО «ЯБЛУНЕВИЙ ПОЛОН».....	12
Бакумкина М.А. ЛИРИЧЕСКИЕ СТИХИИ В РАССКАЗАХ И.С. МАСЛОВА	13
Bozhko Y.O. SUBSTANTIVIZATION OF ADJECTIVES AS THE LANGUAGE PHENOMENON	14
Бокшань Г.І. ДИНАМІКА ЦІННОСТЕЙ «КОХАННЯ» І «СВОБОДА» В РОМАНІ ОКСАНИ ЛУЦИШИНОЇ «ЛЮБОВНЕ ЖИТТЯ»	15
Borysenko M.V. THE PROBLEM OF LOOKISM IN MODERN ANGLO-CANADIAN SHORT STORY (BASED ON A. MUNRO'S AND M. ATWOOD'S SHORT STORIES)	16
Вакуленко К.Р. ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ НАУКОВОЇ ШКОЛИ ОЛЕКСИ МИЩАНИЧА	17
Ведернікова Т.В. ХУДОЖНЄ ВТІЛЕННЯ ЕСТЕТИЧНИХ ПОЗИЦІЙ У РОМАНІ О. УАЙЛЬДА «ПОРТРЕТ ДОРІАНА ГРЕЯ».....	18
Внукова К.В. ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ, ЭКФРАСТИЧЕСКИЕ ОПИСАНИЯ В РОМАНЕ ДИНЫ РУБИНОЙ «БЕЛАЯ ГОЛУБКА КОРДОВЫ».....	19
Голобородько Ю.К. ОСОБЛИВОСТІ РЕЦЕПЦІЇ ТВОРЧОСТІ АРКАДІЯ АВЕРЧЕНКА ПЕРІОДУ ЙОГО ЕМІГРАЦІЇ ДО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ У ЧЕСЬКИХ СЛОВНИКОВИХ ВИДАННЯХ.....	20
Голобородько Я.Ю. ТАБУЛАТУРА «ГОЛОСІВ» СВІТЛАНИ АЛЕКСІЄВИЧ.....	21
Голубишко І.Ю. ЛИЧНОСТЬ В УСЛОВИЯХ «ЧУЖОГО ПРОСТРАНСТВА»	23
Голубнича Л.О. МОВА: ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ	24

книзі знаходимо 39 найменувань дорогоцінних каменів, 23 найменування музичних інструментів, включаючи вельми рідкісні. Очевидною є екзотика образотворчих прийомів; саме в цьому проявляється і своєрідність естетизму як літературної течії, і індивідуальність Уайльда як художника слова.

Стиль Уайльда також відзначений дотепними, лаконічно побудованими діалогами, які представляють собою розлогі тиради, і діалогами, близькими до драматичних. Спільною рисою є ретельна вивіреність значень слів, афористичність, метафоричність і парадоксальність. Особливо відзначені парадокси Уайльда, які займають значне місце в романі. Вони важливі для створення основи ідейного змісту твору, для надання йому образності, барвистості і оригінальності.

ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ, ЭКФРАСТИЧЕСКИЕ ОПИСАНИЯ В РОМАНЕ ДИНЫ РУБИНОЙ «БЕЛАЯ ГОЛУБКА КОРДОВЫ»

Внукова К.В. (Харьков)

Дина Ильинична Рубина – одна из ярких представителей современной литературы, автор одного из лучших и самых известных романов «Белая голубка Кордовы». Рассмотрим присутствие интертекстуальных элементов в данном произведении. Понятие интертекстуальности введено французской исследовательницей Юлией Кристевой в 1967 году для определения характеристики текстов, связей между ними, благодаря которым тексты (или их части) могут многими разнообразными способами явно или неявно ссылаться друг на друга. Особую роль в романе играют тексты-цитаты из популярных музыкальных произведений: – *Вот и лето прошло, как писал один хороший поэт...* («Белая голубка Кордовы»).

Живописный экфрасис Рубиной выполняет главную функцию в романе, становится одним из самых важных приемов создания образа художника, характеристика которого определяет отношение автора к персонажу и взаимодействие изобразительного искусства и литературы. Главный герой, Захар Кордовин, – талантливый художник, влюбленный в искусство, и в то же время гений, который наслаждается жизнью, дает лекции по истории живописи, пишет книги. Смысл его жизни заключается в доказательстве философии искусства и достижении своего идеального существования в мире, но, растратив свой талант, он превращается в злодея, авантюриста, фальсификатора, создавая копии картин, выдавая их за оригиналы с целью заработать на этом большие деньги.

Описания всемирно известных полотен Р. Фалька, М. Ларионова, Эль Греко, Рубенса, а также вымышленных картин, созданных Захаром Кордовиным в манере разных художников, его авторских картин широко представлены в романе Д. Рубиной «Белая голубка Кордовы» и являют собой характерную особенность данного художественного произведения, экфрасистические элементы которого чаще всего выполняют функцию живописного экфрасиса.

Литература

1. Бочкарева Н.С., Загороднева К.В., Пономаренко Е.О., Рогова А.Г., Табункина И.А., Туляков Д.С. Экфрасистические жанры в классической и современной литературе: монография / под общ. ред. Н.С. Бочкаревой. Перм. гос. нац. исслед. ун-т. Пермь, 2014. 204 с.
2. Рубина Дина. Белая голубка Кордовы: роман. М.: Эксмо, 2009. 544 с.

ОСОБЛИВОСТІ РЕЦЕПЦІЇ ТВОРЧОСТІ АРКАДІЯ АВЕРЧЕНКА ПЕРІОДУ ЙОГО ЕМІГРАЦІЇ ДО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ У ЧЕСЬКИХ СЛОВНИКОВИХ ВИДАННЯХ

Голобородько Ю.К. (Суми)

Дослідження творчості відомого письменника-сатирика Аркадія Тимофійовича Аверченка у роки його еміграції за кордон відображено у роботах Д. Левицького, О. Соловійової, А. Хлебінної, О. Кузьміної, В. Міленко, Г. Погребняк, А. Нестеренко, М. Богданової та ін. Нами було проаналізовано різні видання, у тому числі наукові праці, словникові статті і публікації у періодичній пресі різних європейських країн – Чехії, Латвії, Франції, Німеччини. Спираючись на цей матеріал, можна визначити, що особливий інтерес викликають дослідження прози письменника, зроблені чеськими літературознавцями.

У чеському «Словнику письменників Радянського Союзу» в статті, що присвячена А. Аверченку, наведено аналіз творчості письменника, в якому, з одного боку, визнається його талант у створенні сатиричних, гумористичних і комедіографічних творів, а з іншого, автор вважає, що із часом письменник проміняв свій дар на створення творів для розваги невибагливої публіки, кладучи в основу своїх сюжетів політичну складову [1, с. 172–173].

У «Словнику письменників народів СРСР», створеному колективом чеських авторів – Й. Бечке, М. Дрозди, М. Граля і В. Жидліцкі, навпаки, підкреслюється, що у прозі А. Аверченка найбільш важливими є саме естетичні і моральні ідеали, а

